

**Katedra i Klinika Ginekologii Onkologicznej i Ginekologii
Uniwersytetu Medycznego w Lublinie**

Kierownik Kliniki: Prof. dr hab. n. med. Jan Kotarski

20-081 Lublin, ul. Staszica 16, tel. 48/81 53 278 47, fax. 48/81 53 206 08

email: ginonkol@umlub.pl

Lublin 20.02.2018

**Ocena rozprawy doktorskiej mgr położnictwa Joanny
Hanny Taraszkiewicz „Ocena jakości życia u kobiet po
usunięciu macicy z przyczyn pozaonkologicznych”.**

Jakość życia jako pojęcie w naukach medycznych znamy od kilkudziesięciu lat. Od tego czasu celem leczenia pacjenta jest nie tylko wyeliminowanie choroby ale także poprawa jakości życia w trakcie i po leczeniu. Ten aspekt leczenia jest ważny nie tylko w terapii chorych na nowotwory złośliwe, gdzie stosowane metody lecznicze są bardzo obciążające dla pacjenta ale także w każdej innej chorobie. Powoduje to, że w medycynie ważne jest nie tylko leczenie przyczynowe ale także leczenie objawowe, opieka pielęgniarska, wsparcie psychologiczne i rehabilitacja co razem wpływa na poprawę jakości życia pacjentów.

Z zadowoleniem należy ocenić podjęcie badań zmierzających do oceny jakości życia kobiet po wycięciu macicy z przyczyn pozaonkologicznych. Podjęte badania są ważne ponieważ wycięcie macicy dla wielu kobiet wiąże się nie tylko z obniżeniem jakości życia związanej z przebytym zabiegiem chirurgicznym ale także z powodu problemów psychicznych związanych z brakiem macicy.

Dobór tematu a także sposób jego opracowania świadczy o dojrzałości badacza oraz rozległej wiedzy zawodowej, zaś sposób przeprowadzenia analizy o pełnej świadomości słabych i mocnych stron tej pracy.

Praca ma typowy układ dla tego rodzaju opracowań i składa się z: wstępu będącego opisem problemu badania jakości życia, jakości życia seksualnego, opisu zabiegu usunięcia macicy, opisem metod badawczych jakości życia oraz wpływu wycięcia macicy na jakość życia, ze szczególnym uwzględnieniem jakości życia seksualnego. Kolejne rozdziały typowo przedstawiają cel pracy, grupę badaną, metody badawcze, wyniki i ich omówienie, dyskusję, wnioski, streszczenia w języku polskim i angielskim, wykaz stosowanych skrótów, wykaz tabel i rysunków i piśmiennictwo. Praca zawiera także 3 załączniki przedstawiające zastosowane do badania kwestionariusze. W sumie zawarte to jest na 238 stronach bardzo starannie przygotowanego tekstu zawierającego 271 rysunków i 26 tabel.

Wstęp i przegląd piśmiennictwa zawarty na 28 stronach, stanowi bardzo rzetelnie i zwięźle przygotowane omówienie definicji jakości życia i jakości życia seksualnego oraz jego uwarunkowań biologicznych, biochemicznych, psychicznych i społecznych. Omówiono także zaburzenia i modyfikatory reakcji seksualnych. W kolejnej części wstępu przedstawiono opis wskazań do zabiegu wycięcia macicy, różnych metod jego wykonania oraz wpływ tego zabiegu na jakość życia i wpływ na czynności seksualne. We wstępie omówiono także różne kwestionariusze umożliwiające badanie jakości życia. Wstęp jest napisany poprawną polszczyzną.

Cel pracy przedstawiony jest jasno w jednym punkcie. Postawione zostały także cele szczegółowe tj. ocena częstości występowania nietrzymania moczu oraz ocena czynności seksualnych u pacjentek stosujących HTM po usunięciu macicy. Zadania są logiczne i dobrze odzwierciedlają założenia badawcze pracy.

W rozdziale materiał i metodyka jasno przedstawiono kryteria włączenia do badania.

Charakterystykę grupy badanej w zakresie wieku pacjentek, wskazań do zabiegu operacyjnego, chorób towarzyszących, wykształcenia oraz miejsca zamieszkania przedstawiono niesłusznie w rozdziale wyniki zamiast w „materiale i metodyce”. Analiza statystyczna przeprowadzona jest prawidłowo, dobór testów statystycznych adekwatny do analizowanych parametrów.

Wyniki:

W wynikach przedstawiono na 122 stronach charakterystykę oraz oceniane parametry w pięciu etapach badania tj. przed zabiegiem oraz 3, 6, 9 i 12 miesiącach po operacji. W mojej opinii usunięcie tych surowych wyników z publikacji nie wpłynęłoby negatywnie na jakość pracy, a zmniejszyłoby objętość publikacji.

W grupie badanej kobiet po zabiegu histerektomii były pacjentki od 39 do 78 roku życia. Tak duży zakres wieku grupy badanej wpływa na grupy co powoduje, że wyniki badań są bardzo intrygujące, szczególnie w starszej grupie wiekowej.

Bardzo ciekawą obserwacją wyciągniętą na podstawie przeprowadzonej analizy wyników jest także wykazanie poprawy niektórych aspektów życia seksualnego po zabiegu wycięcia macicy.

Za wartościową i oryginalną obserwację Doktorantki uważam odnotowanie zmniejszenia częstości występowania nietrzymania moczu u pacjentek po nadszyjkowej amputacji trzonu macicy. Zakres zabiegu tj. całkowite wycięcie macicy vs. nadszyjkowe wycięcie macicy natomiast na podstawie uzyskanych wyników nie wpływał na dynamikę poprawy jakości życia i czynności seksualnych.

Przedstawiony materiał jest przeanalizowany w oparciu o bardzo dobrze dobrane metody statystyczne i jest ogromnym atutem tej rozprawy.

Najistotniejsze obserwacje znalazły odbicie w 4 wnioskach. Wnioski skonstruowane prawidłowo na podstawie uzyskanych wyników.

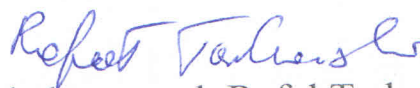
Dyskusja przedstawiona jest na 8 stronach i odnosi uzyskane wyniki do odpowiednio dobranych danych literaturowych. Autorka porównuje wyniki własnych obserwacji z danymi z piśmiennictwa. Zwraca uwagę na rozbieżności w przedstawionych pracach. W analizie wyników własnych umiejętnie interpretuje różnice z wynikami innych autorów.

Piśmiennictwo obejmuje 175 pozycji. Piśmiennictwo dobrane jest bardzo dobrze, autor opiera się na najnowszych doniesieniach.

Praca zredagowana jest starannie i napisana poprawnym językiem. Drobne uchybienie redakcyjne w postaci literówek nie wpływają na bardzo wysoką ocenę merytorycznej wartości przeprowadzonego badania ankietowego. Praca prezentuje ogromny materiał kliniczny i jest oryginalnym osiągnięciem autora.

Podsumowując pragnę podkreślić, że mgr położnictwa Joanna Taraszkiewicz wykazała duże umiejętności prowadzenia badań, zdolności interpretacji wyników oraz wyciągania wniosków. Recenzowana dysertacja ma duże znaczenie utylitarne, a także posiada aspekt poznawczy.

Praca „**Ocena jakości życia u kobiet po usunięciu macicy z przyczyn pozaonkologicznych**” spełnia wymogi merytoryczne i formalne stawiane rozprawom doktorskim. Wobec powyższego wnoszę do Wysokiej Rady Wydziału Nauk o Zdrowiu z Oddziałem Pielęgniarstwa i Instytutem Medycyny Morskiej i Tropikalnej Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego w Gdańsku o dopuszczenie mgr położnictwa Joanny Hanny Taraszkiewicz do dalszych etapów przewodu doktorskiego.

Dr hab. n. med. Rafał Tarkowski